

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות ה.

מסורת הש"ס

(א) מיר מאַ. ע"ש ודף קפ"ג
(ב) שם נח"ג. (ג) [למקנ קיד:
קדושין כא: לה: לו:
סנהדרין נא. מכות כ.
תמורה ד:]. (ד) מיר מאַ.
ע"ש נח"ג. (ה) גירסת רש"י
מיר מאַרע. (ו) [ויקרא יח],
(ז) בס"ל ל"ג [וער רש"ש],
(ח) [במדבר ו]. (ט) [ז"ל
לדפסר במדבר ד' כ"ב],
(י) לפנינו אימא ד' ויחנן.

גליון הש"ס

גמ' שכן ישנו בשאלה.
ע' טורי אכן ר"ה דף כח
ע"ב ד"ה עובר:
תוס' ד"ה ואבתי
אצטריך וכו' ואר"י דלא
דמי. ע' מכות דף טו ע"א
תד"ה אם כהן:

הגהות הב"ח

(ח) תום ד"ה דלפילו וכו'
האמר על ידי מנו:
ומאן ר"ה לרצון וכו' ומאן
יניחוהו דפליגי עליה
וכו' לרר נתמן לטעמיה
דמחייב: (א) ד"ה ואכמי
וכו' עיקר פירכא סמך על
(ב) [ותרן] וכו' מדיקין:
(ג) ד"ה קמי זרי מר להלך
השזה שבהן שבן יש בהן
איסור גילוח: (ד) בא"ד
במה הי' אמר רב וכו' פי'
דליכא כלל וטמינת ומופרש
נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] תום' ד"ה וזכתי וכו'
 ויש עשה שאין
 נכלל יצ"ו וגם הארצין
 יקשה כן ע"ש ד' קמ'
 ש' שמור' דאמי אלמנה
 יצ"ב' דממר אסוריה
 דהיא מחללה ודעה
 שמתחלל וכן ע"ש' דאמי
 שכן בבל מין דממר
 שכלל איהו בלאו הוה
 נכלל אכל מין אדורסין
 ליתכא אכל ל"ת דאמי
 אסוריה איהו דאמי
 שכלל דוחה אפי' מ"ת הוה
 נכלל אכל שאר לארין שאין
 שוין בבל כגון דאמי ויזיל
 מן דלא אמר אסוריה אלא
 דאמי דוחה עשה וז"ל שאין
 שוה בבל ע"ל ע"ש
 רש"י:

תוספות ישנים

[illegible]

סינה לסנה דבי רבי ישמעאל. דא״תור ליה זמר ופשמ׳ם אלף
לרבינן דלית להו כל בגדים זמר ופשמ׳ם והא זמר ופשמ׳ם לא מייתר
מנא להו דלמי עלשה ודוחה לא תשה: **ראשון מה פ״ל.** זמזמורע
דכתיב יגאל את כל שערו הרי ראשון בכלל למה לי דכתיב ראשון:
וקסבר האי תנא. דא״נוריך ליה

וּקְסֵנֵר הָאֵי סֵנָא. דְּאִינְטֵרִיךְ לִיה

ראשו לדחות לאו דלא תקיפו דהקפא
וכל הראש שנה הקפה ולא אמרינן
שפאת כתב רחמנא הלכך חי לאו דרבי
קרא ה"א לא ליקוף. אלמא אשמעינן
וקרא דלמי דעשה ודחי לא עשה
ומהבא פשקא. הלכך אינטיקין עליה
למיסר ערוה לייבום דלא תימא אמי
עשה דייבום ודחי לאו דלחות אשה:
שחין שזה ככל דנשים אינן בלאו
דהקפה כפ"ק דקדושין (דף לה:).
תאמר בלאו דלחות אשה שכנס שהוא
מזהר עליה קך היא מזהרת עליו
לדמיב הפשות העושות (ויקרא יח)
שניהם כזמשמע: ופאה וקנס.

בזהנים כתיב: תלמוד לומר וקנו.
ודחי לא תעשה ו' ואע"ג דה"י נמי
ללא שאין שוה בכל יליפין מיניה דכל
ללא תעשה נמי דחי דלס אינו עיני
לללא שאין שוה בכל דלמי עשה ודחי
דחי דהא נפקא לן מראשו תנהו עיני
(ברו') ואכתי אינעריך. לגופיה
ללאשמועינן ללאו דפאת זקן כהנים
ומדחי דלא נפקא לן מראשו ואע"ג
דלחין שוה בכל הוא דקד"א שאני לאו
בזהנים דחמיי שריצה בהן הכתוב
מזאת רבות אחתי לאו השוה בכל
מגלו דדחי: ראשו מה פ"ק בראש

דמאָרע נמי קאָ: "מ"ל ראשון. אלמא
לאלו שאינו שוב בכל הוא אם אינו ע
נפקא לן מזקנו דלידך תנא תנאו עני
עשה ולא תעשה איכא מער לא יעבור על
שכן ישנו בשאלה. לשאול לחכם ויתיר

לא כן יליף מוקנו לדיחי לא תעשה ועשה וי"ל לטויגא דלויז סבא
ככהו בין ישראל אע"ג דראשו לא משמע בין מיר וצין שאינו מיר
וקנו דחי לא תעשה ועשה מו לא אינטריך ראשו ללוא שאין שוה
טויגא דשמעתין סברה דוקו לא הוה מוקמינן כזהנים אי לאו דכח
ועשה ולא מצי למילף מראשו מידי א"י טויגא דהכא סברה דאינטו
מזירים (מיר 12:) סוברת דמסבירא ידעינן דשמה הקפה: זקנו מה ת
בסוטה צפ"ה היר מצוי (דף 104.) מה הפרט מפורש מקום ליימר
וואכתי איצטוירן סד"א שנהי בהנים בו. הוה מצי למימר
לאו גרידא ומהכא לא מצי למילף בעלמא לדיחי עשה

וכדאמרין צפרק שני נזירים (מנחות נח: ו) וא"ת ונלמוד מהבא דלית' (ב. נח) וזו והעלמת פעמים שאתה מתעלם כהן והיא צביה הקצבר ושוה בכל ואר"י דהתם עיקר פירכא סמך ו) אמי דחין ליסורא מק' דאזני ה' יטעמ' או אל תחזיר אצדה יכול ישמע לו ת"ל כו' ופריך מי' דטומאה אינו שזה אלף בכהנים ואר"י דלא פריך אלף אלא תחזיר א' (דף כ.) גבי אלמנה לר"ג דחוללת ולא מתיבמת פריך בשלמא לייתי עשה ולידחי ל"ת מן הנשואין נמי אמאי יחאל ליה והא לאו ועשה וצביאת ר"ג בשלמא קאמר מן הנשואין כ"ע לא פליגי דלא פטרה דכל שאין אין שזה בכל שאין שזה בכל נשים אבל גבי אלמנה לר"ג הא' ואלא מדחי ליה עשה דיבום אע"ג דאינו שזה אלף בכהנים וי"מ דמזו' דמשאר עשה דגדול השלום דע"י שיתרה מותר בתשמיש כדאמרין צ' דהשילוח משום דעדיף דגדול השלום ובשמעתי ה"ל למימר דלא ילי' ועוד דהא דחי דאפילו עשה כי האי לא נגמר מהבא דלידחי ומי' דתשמיש המטה אבל למאן דשרי לא: **ר"ג** מנייר. דחכמי' דלנפק מזה הכשר מזה דלנפק מזה מציאות (ב"מ נ. ו) לכהן והוא צביה הקצברה ויהאם לא פריך להי' דפשיטא דחי דלא קאמר התם ומו' נבמה ה'ז מכהן וזכיר לידחי דעלמא עשה את לאו ועשה וצפרק' קאמר ובעלמא לא ילפינן מינייהו משום דאיכא למיפריך כדאמרין פ' מינייהו במה ה'ז וי"ל דעל מה ה'ז פרכין כל דהו דאינו לא קולא ול' דה'ז בראשו וזה בזקנו ואית דלא גרסי כדאמרין ומפרש דקאי איכא למ' דלאמר רב מיקל אדם כל גופו בתער ומסיק כעין תער וכיון דאיס' דדחיא כרעת דהוי עשה ולא תעשה כדאמר צפרק ר' אליעזר אס' לל' יחוד מהני איכא למיפק נמצא חד דלא אינטריך ועוד אי ילפינן מי' כמנו שאפרש בסמוך וצפרק שני נזירים הי' יכול לומר כי דפרשי

של פשעים נמי פוטר האמר על ^(ה) מנו דמנו דלנן של אמר פוטר
בפשעים לנן של פשעים נמי פוטר בצמר ודוקא במקום תכלה אבל
במקום שאין תכלה אסור כיון ^(ו) דלא כשר במינו דהא בזמנאות (דף
^(מ) אסר סדיו בציצית משום חלא אילוי ופריד ולא יחא אלא לנן

ומשני משום דלפטר במינן כד"ל:
לרבנן מנא דהו. המ"ל דלא
סבירי כר' יהודה ולא
צ"י שיהא מוכח או מופנה אלל ניחא
ליה לשנויי אפילו אי סבירי כר' יהודה
ואמ"ת ומאן (ט) יהוה דפליגי עליה
תנא דבי רבי ישמעאל ר' שמעון
פן אלעזר והא רשב"א ואידך תנא
דבי רבי ישמעאל דפ"ל צמה מדליקין
(שם כו.) מודו דבפ' ריבוי הוו סתם
בגדים זמר ופשתים ואר"י דהיינו
ההיא בריתא דפ' התכלת (מנחות לט):
דאמר רב נחמן התם השיראין פטורה
מן הציית אימידיה רבא לרב נחמן
השיראין והכלך והסריקין כולן חייבין
בציית ומשני מדרבנן אבל רבא
דפריק והתם לרב נחמן לטעמא
דמחייב מדאורייתא וסבר ליה כי
ההיא בריתא ולית ליה שנוייא דרב
נחמן דמשני התם מדרבנן:

מה 55 להקפה שכן אינו שוח
בכ"ו. צ"י שני נזירין (מזיר נח).
מפרש דהאי תנא דמוקי ראשו
לנזיר סבר דהקפת כל הולש לא שמה
הקפה ולהכי לא מצי לאוקמי כשאינו
נזיר ודך תנא דמוקי ראשו ללא
גרידא סבר דשמה הקפה ואינצית
אינא דלכווי עלמא שמה הקפה
ומנא מוסיף לה לנזיר דהוי לא מעשה

ועשה משום דללוא גרידא לא אינטריך לאשמעינן דדחי דמגדיליס
נפקא והאי תנא דמוקי לה לראשו גרידא סבר דמגדיליס לא ילפינן
משום דאינטריך לכדבבא לאשמעינן דזמר ופסחים פוטרס בשאר
מיניס ולא לדחות לאו דכללים קאתי ומראשו מסייע להאי תנא
דעשה דחי לא מעשה בעלמא וקשה היכי יליף מראשו דאיכא למיפרך
כדפרישין הכא שכן לאו שאין שוה בכל וע"כ פירכא גמורה היא דאם
דאפילו לא כתיב ראשו הוה מוקמינן זקנו ככהן דזקנו משמע בין
שום דקרא איירי בפתח בני אדם שאין נזירים ולהכי כיון דכתיב
כל ואם אינו ענין ללוא שאין אדם בכל תנאו לענין ששואה בכל אל
ראשו ואינטריך ראשו לגלויי אזהרה ככהנים ודחי לא מעשה דשני
ראשו ואינטריך דהפתח בן הראש שמה ההפך אל הכא הוא דשני

דוד אייכר. וא"ת והא אינטערדיך ראש וקטנו לכלל ופערט וכלל כדלמרא:
שער כו' יש לומר דהאיא מילתא מזלי למידרש מגבות עיניו:
אינטערדיך וקנו למידחי עשה ולא תעשה דמראשו לא שמעינן אללא
דחיי לא תעשה ועשה דשאמי הכא דהוי לאו ועשה שאין שזה בכל
לאו ועשה שאין שזה בכל וא"כ מאי פריך בפרק אלו מיאלות (ב"מ
פשיטא דאין קשה דוחה לא תעשה ועשה א| והא לאו ועשה שאין
מומנה עוד קשיא דקאמר התם בסוף פירקין (דף נז) יכול אמר לו
ליה דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה ומאי פריך ויהא לאו ועשה
יה דלמה לי קרא להכי דלאו ועשה שזה בכל הוא ועוד קשה דלקמן
מן הנסחאין לא אחי עשה דחיי לא תעשה ועשה אללא מן האירוסיין
אין שזה בכל הוא וכן סג גבי פלוגתא "דר' אחא ור' אלעזר (לקמן כה).
אין עשה דוחה ל"ת ועשה "ואר"י דלא דמי דלאו ועשה דגילות הוה
ועשה איסורא כמו כהן אין עליה דקרי ציה לא יקחו עליו תקח
ולא ילפינן בעלתא אפילו אין שזה בכל מעוס דעשה דמזורע עדיף
לוח הקן (חולץ דף קמא). דאי לאו שלח השלח ה"א דמזורע דאי עשה
מן מעשה דמזורע מעוס גדולו השלום אללא דבלאו הכי דמי שפיר
לא יתיישב טעם זה אללא למאן דאשר במ"ק (דף י:) מזורע בימי
א"ת אדרבה ניגף מכבוד אז ואם דלא דמי לאו ועשה היטמא ואל
וא"ת אחתי אם זאת לנמוד מכאן דחיי א"כ אינטערדיך לן שפיר
מתעלה ומאחר דהתם לא דמי אדרבה ניגף בעלתא דלא דמי וי"ל
דחינן איסורא מקמי ממונא: **שבן** ישנו בשא"ה. וא"ת ויגמר
מיריס (מיר דף נח: ושם) בתר דקאמר וכאן וגזיר רמא ממירין מדדי
למיר שכן לשון שבאלא וכאן אינו שזה בכל ותימה דלמאי לא נגמר
חומרה ואיכא מיעוט מה להכי השוה שבהן (י) שיש בהן איסור גילוח
דך האלא דאמר בתר הכי אמר רב וכו' פי' (י) ומפרש דאיכא למיפרכ
דידהו קל אחי עשה דחיי לאו אבל קשיא ניגף מכאן וגזיר ומילה
הביא (שבת קלב:) ונראה דהוו כמו שני כתובים הבאים כאחד דממילה
הוה לתא לי קרא דכלאים צ"ליות ללאו גרידא ומירוח זה יש לדמות
אלא דלא חש לדקדק ולהארץ [וע' העיבור חוש' מיר נח: סד"ה הר"ן:]
דמילה

יִסְכְּרוּ דְדִרְשִׁינָּה סְמוּכִין אִף הֵיכָל דְלָא מוּכָה וְלֹא מוּפְנָה. וְיִלְ דְקָא צְעִי הֵכָא לִר' יְהוֹדָה תּוֹרָה אֲלֵא הֵיכָא דְמוּכָה אִו מוּפְנָה אִי ס"ל כְּרֻבָּן מִנָּה לִיה וְיִחָא שְׂפִיר: מַה לְלָאוּ דְהֵא

עין משפט
נר מצוה

פזו א מיי פי"ב מהל' עבודת כוכבים הל' א סמג לאוין כא טוש"ע י"ד ס' קפא סעיף ב: י"ז ב מיי פ"ו מהל' יבוס הלכה יא:

יה אור השלם

1. וְהָיָה בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי
וַיְגַלֵּחַ אֶת כָּל שְׂעוֹר אֶת
רֹאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גִּבּוֹת
וַעֲיָנוֹ וְאֶת כָּל שְׂעוֹר
וַיְגַלֵּחַ וּבֶכֶס אֶת גְּבֻיָּיו
וַיִּרְחֹץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמִּים
וַיְסַחֵר: וַיָּקֵד יָד ט
2. לֹא תִקְפוּ פֶּתַח
רֹאשְׁכֶם וְלֹא תִשְׁחִיתוּ אֶת
פֶּתַח זִקְנְךָ:
3. לֹא יִקְרָאוּ קְרָחָה
וּפִתְאֵם וּפִתְאֵם וְקָנָם לֹא
יִגְדְּלוּ וּבִבְשָׁרָם לֹא
יִשְׁרְטוּ שְׂרָטָה:

וַיִּקְרָא כֹה הָיָה
4. כָּל יְמֵי נֶדֶר נְזֻרוֹ תֵּעָר
לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד
מְלֵאת הַיָּמִים אֲשֶׁר יִזְכֹּר
לִי קֹדֶשׁ יְהִיָּה גְדֹל פָּרַע
שְׁעָר רֹאשׁוֹ:

מוסף רע"י

[illegible]

וּסְפּוֹת יָשָׁנִים (הַמִּשְׁךְ)

[illegible]

הוא שאלנו שזה ככל הנשים

(א) אולי י"ל דגמר ופשוטם לא צריך לבלאם דמועש להם צייתים יליפין מוניה דכלאים בצניית שרי ורי איצטריך וכו'. (ב) צ"ל דלעולם קמוינן לבלאם אחא. (ג) גראה דצ"ל דכרפשינן ליה אן לעיל דהדר ביה מוא דאמר מעיקרא. (ד) אולי י"ל ומהבא משמע ראה למש"כ הר"ק י"ל שזכור אדם לעשות צייתים מפשעים דא קאמר הא ב"י.